

Webbsamråd om samordningen av de nationella trygghetssystemen i EU: dina rättigheter när du flyttar inom EU

Samrådets resultat kommer att användas för att förbereda en eventuell översyn av reglerna för samordning av de sociala trygghetssystemen i EU. Initiativet ingår i "Paketet om arbetstagarnas rörlighet" i [kommissionens arbetsprogram för 2015](#).

VI VILL VETA VAD DU TYCKER

Det här samrådet anordnas av EU-kommissionen och både enskilda och organisationer kan delta.

VAD HANDLAR SAMRÅDET OM?

Som EU-medborgare har du rätt att bo och jobba i ett annat EU-land¹.

Reglerna för samordning av de sociala trygghetssystemen i EU ska skydda dina rättigheter när du flyttar inom EU och se till att du inte hamnar utanför det sociala skyddsnätet när du bosätter dig i ett annat EU-land². Om du flyttar för att jobba eller bosätta dig utomlands omfattas du normalt av ett annat socialt trygghetssystem. Ländernas system skiljer sig åt, t.ex. i fråga om typ av förmåner, villkor, beräkning och avgifter. EU har infört gemensamma regler och principer för att samordna socialförsäkringsrättigheter som förvärvats i olika länder (förordning (EG) nr 883/2004). Reglerna ser bland annat till att du bara kan vara försäkrad i ett land åt gången, att försäkringsperioder i olika länder räknas ihop och att de förmåner som du har rätt till kan utbetalas i ett annat EU-land.

De första reglerna för samordning av de sociala trygghetssystemen i EU antogs 1958. Sedan dess har de ändrats och utvidgats många gånger, så att de nu omfattar fler sociala förmåner och fler personkategorier, bland annat arbetstagarens familjemedlemmar och icke-yrkesverksamma personer.

Kommissionen överväger nu att uppdatera reglerna igen för att anpassa dem till den sociala, ekonomiska och politiska utvecklingen i EU-länderna. Det gäller särskilt två förmånstyper: familjeförmåner och arbetslöshetsersättning. Dessutom vill kommissionen gärna veta vad du anser om reglerna för utstationerade arbetstagare och egenföretagare.

VAD HANDLAR DET KONKRET OM?

Familjeförmåner

Familjeförmåner är alla natura- och kontantförmåner som ska kompensera för en familjs utgifter enligt ett lands sociallagstiftning. Det är ett vitt begrepp och omfattar bl.a. barnbidrag och föräldrapenning som ska ge en förälder möjlighet att stanna hemma och ta hand om sitt barn genom att uppväga omsorgskostnader och inkomstbortfall. Även vårbidrag, dvs. bidrag till förvärvsarbetande föräldrar för vård av barn, ingår.

Familjeförmånerna varierar från land till land. Vilket land som ska stå för förmånerna beror på familjesituationen. Om en förälder arbetar i ett land och familjen bor i ett annat, har föräldern vanligtvis rätt till familjeförmåner från det land där han eller hon arbetar. Familjemedlemmarna behandlas alltså som om de bodde hos den arbetande föräldern. Samordningsreglerna har företräde framför alla nationella bosättningskrav för familjeförmåner.

Om familjemedlemmarna bor i ett land och den ena föräldern arbetar och är försäkrad i ett annat land, kan de ha rätt till familjeförmåner från båda länderna, t.ex. om den andra föräldern bor och arbetar i det land

¹ Med EU-länder menar vi Belgien, Bulgarien, Cypern, Danmark, Estland, Finland, Frankrike, Grekland, Irland, Italien, Kroatien, Lettland, Litauen, Luxemburg, Malta, Nederländerna, Polen, Portugal, Rumänien, Slovakien, Slovenien, Spanien, Storbritannien, Sverige, Tjeckien, Tyskland, Ungern och Österrike. Reglerna gäller också för Island, Liechtenstein, Norge och Schweiz (och invånarna i dessa länder).

² Reglerna gäller för alla EU-länder plus Island, Liechtenstein, Norge och Schweiz.

där barnen bor. Familjen får dock inte dubbla bidrag, utan i så fall avgör prioritetsreglerna vilket land som ska betala förmånerna. [Läs mer om prioritetsreglerna](#)

Arbetslöshetsersättning

När du ansöker om arbetslöshetsersättning måste myndigheterna beakta dina försäkringsperioder i andra EU-länder, om detta är nödvändigt för att du ska få rätt till ersättning. Det gäller också om din senaste anställningsperiod var mycket kort.

Enligt de nuvarande reglerna gäller följande: Om du blir arbetslös och ansöker om arbetslöshetsersättning i ett land utan att ha varit anställd eller försäkrad tillräckligt länge där för att ha rätt till arbetslöshetsersättning, måste landets arbetslöshetsinstitution beakta dina försäkrings- eller anställningsperioder i andra EU-länder och lägga ihop dem enligt den så kallade sammanläggningsprincipen.

Detta behöver landet i fråga dock bara göra om du helt nyligen har fullgjort en försäkrings- eller arbetsperiod där i enlighet med landets relevanta lagstiftning. De nuvarande reglerna anger inte hur lång den här perioden ska vara.

Det bör också påpekas att sammanläggningsprincipen bara ger dig rätt till ersättning. Den säger inget om hur mycket du får. Ersättningen blir alltså inte nödvändigtvis högre.

Utstationering

Om din arbetsgivare har skickat dig till ett annat land för att jobba där, är du fortfarande försäkrad enligt lagstiftningen i ditt hemland om du uppfyller villkoren för utstationerade arbetstagare. Det innebär att du får jobba högst 24 månader utomlands för din arbetsgivares räkning. Din arbetsgivare ska ha sitt säte i det utsändande landet. På så sätt vill man se till att din försäkringssituation inte ändras bara för att du jobbar utomlands kortare perioder. Samma regler gäller för egenföretagare som åker till ett annat land för att tillfälligt bedriva samma eller liknande förvärvsverksamhet som i hemlandet.

VI VILL VETA VAD DU TYCKER!

Ditt bidrag till utvärderingen av de nuvarande reglerna är mycket viktigt. Du kanske själv har hamnat i en situation där flera länder har varit inblandade för att du har jobbat i ett land och bott i ett annat. Eller så har du synpunkter på de regler som gäller i sådana situationer.

Du kan skicka in dina synpunkter mellan den 14 juli 2015 och den 6 oktober 2015. Kommissionen kommer att sammanställa svaren och göra en anonymiserad analys som läggs ut på nätet.

SÅ DELTAR DU

Det tar cirka 20 minuter att fylla i enkäten. Du kan svara på något av de officiella EU-språken.

LÄS MER OM EU-REGLERNA FÖR FAMILJEFÖRMÅNER

<http://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=863&langId=en>

LÄS MER OM EU-REGLERNA FÖR ARBETSLÖSHETSERSÄTTNING

<http://ec.europa.eu/social/main.jsp?langId=en&catId=862>

Har du frågor om samrådet?

Mejla oss på

EMPL-CONSULTATION-SOCIAL-SECURITY@EC.EUROPA.EU

Ansvarsfriskrivning

Bara de kommissionsavdelningar som har utarbetat detta samrådsdokument är ansvariga för dess innehåll. Det är avsett som underlag och påverkar inte den slutliga utformningen av kommissionens framtida beslut.

Under Skydd av personuppgifter kan du läsa om hur dina personuppgifter och ditt bidrag behandlas.

Tack för att du deltar i samrådet! Berätta gärna för andra om det.